

6. IDEOLOGIE

Ideologie, kterou jsme zdělili, není jen zpuchřelá a beznadějně zastaralá, avšak i ve svých nejlepších dekadách se zmýlila ve všech předpovědích a nikdy nebyla vědou.

Je to primitivní, povrchní hospodářská teorie, která tvrdila, že tvůrcem hodnot je pouze dělník a neuznávala podíl organizátorů, inženýrů, dopravy, odbytového systému. Zmýlila se, když předpovídala, že proletariát bude v systému buržoazní demokracie vždy utlačován a nikdy ničeho nedosáhne – kéž bychom ho však dnes mohli tak nasytit, obléci a dopřát mu tolik volného času, jak se tomu všemu těšil za kapitalismu! Neměla pravdu, tvrdila-li, že blahobyt evropských zemí spočívá na koloniích – jen co se od svých kolonií osvobodily, začaly tyto země uskutečňovat „hospodářské zázraky“. Přestřelila, když prohlašovala, že socialisté nemohou uchvátit moc jinak než ozbrojeným převratem. Přepočítala se v předpokladu, že k těmto převratům dojde nejdříve v průmyslově vyspělých zemích – a zatím tomu bylo právě naopak. A že revoluce vbrzku zachvátí celý svět a že záhy budou státy odumírat – další naprostý omyl, naprostá neznalost lidské povahy. A stejně tak nevyšlo, že války jsou vlastní jen kapitalismu a skončí s jeho zánikem – a již jsme zažili zatím nejdelší válku 20. století, a nebyl to kapitalismus, kdo patnáct dvacet let odmítal jednat o příměří; Bůh nedopustí, abychom se stali svědky nejkrutější a nejkrvavější ze všech válek, které kdy lidstvo vedlo – válečného konfliktu mezi dvěma komunistickými supervelmocemi! Tato teorie už v roce 1848 pohřbila nacionalismus jako „přežitek“ – ale najděte na světě mocnější sílu! A podobné tomu bylo i jinde, bylo by únavné všechno vypočítávat.

Marxismus nejen že není přesný, nejen že není vědou a nejen že nepředpověděl *ani jedinou událost* v číslech, v množství, v časových či prostorových měřících (což dnes hravě zvládnou elektronické přístroje, třeba na úseku sociálních výhledů, a ty přece nejsou řízeny marxismem), nýbrž i šokuje svou ekonomicko-mechanickou hrubostí, s jakou se pokouší vysvětlit tak velejemnou bytost, jíž je člověk a ještě složitější mnohamilionový kolektiv – společnost. Jen chamtivostí jedněch, zaslepeností druhých a touhou *věřit* v něco u dalších je možno vyložit tento krutý žert 20. století – jak může mít zdiskreditované, zkrachované učení ještě tolik stoupců na Západě! *U nás* jich je nejméně! My, kteří jsme je ochutnali, volky nevolky to jen předstíráme...

Jak jsme předtím viděli, ne váš zdravý rozum, nýbrž dědictví zastaralého Pokrokového Učení vám navěsilo na krk mlýnské kameny, které vás táhnou ke dnu. Kolektivizace. Znárodnění drobných živností a služeb (což učinilo život řadových občanů nesnesitelným – jenže tohle vy na své kůži nepocítujete; důsledkem byl růst zlodějství a vrstvení lži na lež i v každodenním běhu hospodářského života – a proti tomu jste bezmocni). Nezbytnost vybičovat rozvoj vojenství, aby se dala dělat působivá mezinárodní gesta, a to tak, že veškerý vnitřní život šel od pěti k jedné a že se ani za 55 let nenašel čas ovládnout Sibiř. A narušování průmyslového rozvoje a přestavby technologie. A náboženské pronásledování, což je sice z hlediska marxismu velmi důležité,* ale pro prakticky založené vůdce státu nesmyslné a nevhodné – s pomocí povalečů, poštvaných proti nejsvědomitějším pracovníkům, jimž jsou podvádění a zlodějství cizí – výsledkem pak je, že trpíme všeobecným podváděním a zlodějstvím. Pro věřícího je víra tím *nejcennějším*, hodnotnějším než potrava, jíž si plní žaludek. Zamysleli jste se již, proč miliónům svých nejlepších poddaných berete vlast? Jako vůdcům státu vám to může být jen na škodu, ale přece to děláte, postupujete automaticky, mechanicky, protože marxismus vám to ukládá. Žádá od vás, představitelů supervelmoci, abyste o svém jednání skládali účty kdejakým hostům, kteří přijedou ze vzdálených zemí – vůdcům málo vlivných, bezvýznamných komunistických stran z druhé poloviny světa, pro které jsou osudy Ruska až na posledním místě.

Začít najednou žít bez navyklé ideologie se zdá být hrozným krokem pro ty, které marxismus odchoval. Ale v podstatě však nezbyla jiná volba, samy okolnosti k tomu nutí, ale možná, že je už pozdě. V perspektivě hrozící války s Čínou se národní vůdcové Ruska budou muset tak jako tak opírat o vlastenectví a jen o vlastenectví. Když Stalin za poslední války takový obrat zahájil – jen si vzpomeňte! – nikoho tím neudivil, nikdo pro marxismus neuronil ani slzu, všichni to přijali jako něco naprosto přirozeného, jako něco, co je naše, co je ruské! Tváří v tvář velkému nebezpečí je moudré dříve a nikoli později přeskupit síly. Proces odmítání ideologie, i když mu chyběla rozhodnost, začal u nás už dávno, neboť co jiného je „kombinace“ marxismu a vlastenectví než nesmysl? Obě hlediska je možno „spojit“ pouze v obecných zaklínačích formulích, protože se ukázalo, že v kterékoli dějinné situaci si vždy odporovala. Je to tak zřejmé, že Lenin v roce 1915 dokonce prohlásil: „Jsme antivlastenci.“ 10

A byla to poctivá pravda. Po celá dvacátá léta slovo „vlastenec“ mělo u nás naprosto stejný význam jako „bělogvardějec“. I tento dopis, který vám nyní předkládám, je projevem vlastenectví, to *znamená* popření marxismu. Naopak, marxismus přikazuje nedbat o ovládnutí Severovýchodu, ponechat naše ženy u sochorů a lopat, avšak urychlovat a financovat světovou revoluci.

Dejte si pozor, abyste se neoctli, až na sovětsko-čínské hranici zahřmí první děla, ve dvojnásob prekérní situaci, která vznikla nedostatkem a otupením národního uvědomění – podívejte se, jak mocná Amerika prohrála s malým Severním Vietnamem, jak lehce povolily nervy americké společnosti a mládeži – právě proto, že ve Spojených státech je národní uvědomění velmi slabé a nezřetelné. Nepropaste příležitost!

Zpočátku se vám ten krok bude zdát těžký, ale brzy, jen co setřesete ono neužitečné břemeno, pocítíte opravdu velkou úlevu, odlehčíte celé státní soustavě a uvolníte

mechanismy jeho řízení. Vskutku, tato ideologie, jež nás v zahraničí zavádí do ostré konfliktní situace, přestala nám už dávno pomáhat při řešení vnitřních problémů, jak tomu bylo ve dvacátých a třicátých letech. U nás na ní dnes *nespočívá nic konstruktivního*, je to klamný pilíř, divadelní kulisa z lepenky; odstraníme-li ji, nic se nezřítí, nic se nezachvěje. Všechno v naší zemi už dávno nespočívá na nějakém ideovém nadšení, nýbrž pouze na hmotném výpočtu a na podřízenosti poddaných, toho jste si velmi dobře vědomi. Dnes už vás ta ideologie jen vysiluje a svazuje vám ruce. Na veškerý život společnosti, mozky, projevy, rozhlas, tisk vrství jen lež, lež a zase lež. Neboť jak jinak může něco mrtvého předstírat, že nadále žije, než přístavbami lži? Všechno se zabředlo do lži, *všichni to vědí* a v soukromých rozhovorech o tom otevřeně mluví, posmívají se, trápí se tím, avšak v oficiálních projevech pokrytecky papouškují „jak se sluší a patří“ a stejně pokrytecky a znuděně čtou projevy jiných a naslouchají jim – kolik energie společnosti tu přijde zbytečně nazmar! A pokud jde o vás – když otevřete noviny anebo zapnete televizor – cožpak VY SAMI věříte, že jsou ty projevy aspoň trochu upřímné? Jsem přesvědčen, že už dávno ne. A jestliže tomu tak není – pak vás již zcela odtrhli od vnitřního života země.

Toto všeobecné, povinné a vynucované uplatňování lži se stalo nebolavějším aspektem života lidí v naší zemi, horším než všechny hmotné pohromy, horším než jakákoli občanská nesvoboda.

Všechny tyto arzenály lži, pro stabilitu našeho *státu* naprosto zbytečné, jsou jakýmsi poplatkem, vybíraným ve prospěch Ideologie: svázat, připoutat události, jak k nim běžně dochází, k vytrvalé, zuby nehty se držící mrtvé Ideologii, a to proto, že náš stát, ze zvyku, z tradice, ze setrvačnosti na této lživé doktríně a jejích přebujelých omylech stále lpí a každého, kdo smýšlí jinak, musí zavírat za mříže. Neboť právě prohaná *ideologie* nemůže na námítky, na protesty odpovědět jinak, než zbraněmi a vězením.

Odvrhňte tu nakřáplou ideologii od sebe! Přenechte ji svým soupeřům, anebo ji nechte jít, kam chce, ať jen odtáhne z naší země jako mrak, jako epidemie, ať o ni pečují, ať si ji vyznávají jiní, jen ne my! Odvržením ideologie se zbavíme nutnosti naplňovat celý náš život lží. Stáhněte, svlékněte s nás všech tu ušpiněnou a propocenou rubášku, potřísněnou krví tak, že brání živému tělu národa dýchat, krví oněch 66 miliónů lidí! To ona nese plnou odpovědnost za všechnu prolitou krev! Musím vás opravdu přesvědčovat, že je nutno odhodit ji co nejdříve? Ať si ji sebere, kdo chce!

Rozhodně vám nenavrhuji, abyste se uchýlili k druhému extrému – pronásledovali anebo zakazovali marxismus či dokonce proti němu argumentovali (brzo se s ním, už z pouhé lenosti, nikdo nebude přát). Navrhuji vám pouze, abyste před ním zachránili sami sebe, svůj státní systém a svůj vlastní lid. K tomu *postačí* připravit marxismus o vydatnou státní podporu, jen ať si existuje sám o sobě, ať se drží na svých vlastních nohou! Ať si ho bez obtíží propaguje, hájí a šíří kdo chce – avšak ne v pracovní době a *ne za státní peníze!* Jinými slovy, celý systém „agitpropu“ nesmí již být placen z veřejných prostředků. Mezi početnými funkcionáři agitpropu takové opatření nemůže vyvolat rozhořčení či odpor: nové postavení je osvobodí od všech urážlivých obvinění z možného osobního zisku a dá jim poprvé příležitost dokázat své skutečné ideové přesvědčení, svou opravdovost. Dvojitá aktivita by jim měla

působit jen radost: ve všedních dnech, v pracovní době, mohou se dát do produktivní práce pro svou zemi a vytvářet reálné hodnoty (ať si zvolí jakoukoli práci, bude o mnoho produktivnější než jejich nynější činnost, která se blíží nule, není-li přímo negativní), a po večerech, ve volných dnech a o dovolených mohou svůj čas věnovat šíření milovaného učení, vychutnávat nezištně pravdu! Vždyť právě tak jednají například věřící, ano, jsou za to ještě pronásledováni – a přece se pokládají za duchovně uspokojené. Jaká to bude znamenitá příležitost, netvrdím k prověrce, ale k podání důkazu upřímnosti všech těch, kteří po desetiletí mezi námi agitovali!

—

* Sergej Bulgakov v knize „Karl Marks kak religióznij tip“, vydané v r. 1906, poukázal na to, že ateismus je hlavní zdroj inspirace a emocionální těžiště marxismu, zbytek učení se shlukl kolem něho. Zuřivá nenávisť k náboženství je hlavní konstantou v marxismu. 9 Pozn.autora

9) Sergej Nikolajevič Bulgakov, 1871-1944, ruský ekonom a filosof, který se odklonil od marxismu a přimkl ke křesťanství. Od r. 1925 byl ředitelem Ruského ortodoxního ústavu v Paříži.

10) Výrok v originále: „My – antipatrioty“.

Z ruského originálu „Pismo voždám Sovetskogo Sojuza“, vydaného v roce 1974 YMCA-PRESS v Paříži, přeložil Stanislav M. Kříž. V dubnu 1975 vydalo nakladatelství Konfrontation Verlag AG, Zürich, Švýcarsko.

Příště: 7. Jak by se to dalo zvládnout